

Hermed staaer endnu i nær Forbindelse en anden Paastand, der paa en Maade er en Følge af den foregaaende. Naar man navnlig gaaer ind paa at stille Regnskabsvæsenet ligeoverfor Rigsdagen og Regjeringen, som et almindeligt Regnskab stilles ligeoverfor Decisionen og Regnskabsføreren, saa fremkommer naturligt den Paastand, at, naar der ved en Beslutning her blev fastsat, at et vist Beløb var ulovhjemlet afholdt, og altsaa en Brøde var begaaet, — thi det mener jeg, maa indrømmes, — at saa skulde Følgen deraf være, at Vedkommende, her vedkommende Minister, som under sit Ansvar har besørget Anvendelsen af Beløbet, skulde være forpligtet til at erstatte eller tilbagebetale det. Denne Paastand vil saa for det Første almindeligt være illusorisk, eftersom der her handles om meget store Beløb, og det i Reglen ikke vil være saa fornuende Mænd, der ere Ministre, at Ansvaret kan faae nogen praktisk Betydning. Om den nævnte Paastand siges iøvrigt i Betænkningen paa flere Steder, at Sagen vel ikke er utvivlsom; men just derfor er det betænkeligt, at man dog i sin Udtalelse lader en saadan Dypattelse af den faae Dørvægt, som kunde lede til at antage, at den dog var den egentlig rette, den, som burde finde Sted. Det siges i Betænkningen pag. 114, at en „Beslutning, hvorved en Post decideres til Ansvar, forsaavidt er fuldstændig fyldestgjort, naar dens Beløb erstattes Statskassen“; der siges, at „den i ethvert Fald maa betragtes som den lovlige Afgjørelse, som af alle Vedkommende vil blive anerkjendt og efterkommet.“ Den Mening udfiges altsaa, at hvis Rigsdagen skulde komme til den Nødvendighed ikke at godkjende visse Beløb, som Regjeringen havde afholdt for derved efter sin Overbeviisning at fremme Statens Lary, da skulde det følge umiddelbart deraf, at vedkommende Beløb skulde erstattes. Dette troer jeg aldrig vil blive erkjendt af nogen Regjering. Jeg vil idetmindste paa det Bestemteste forvare den nuværende Regjering og mig personlig imod at erkjende Rigtigheden heraf. Jeg maa paa staae, at ved en sliq Beslutning af Rigsdagen er det kun udtalt, at en Brøde er begaaet derved, at Beløbet er blevet afholdt

udenfor Loven, men hvad der skal være Følgen heraf, er ikke afgjort og allermindest er det afgjort, at de udgivne Penge skulle erstattes. Dette vilde endog være en Afvigelse fra sædvanlige Retsregler. Det vilde, for at tage et Exempel, være ganske besynderligt, om den, der havde bygget en Bygning anderledes end efter de Planer, der vare approberede ved Finansloven eller som dertil havde anvendt et større Beløb, end der var blevet bevilget, da uden videre skulde tilsvare dette Beløb; — jeg gaaer for et Dieblif ind paa den urigtige Sammenligning af Privates Stillings med Ministeriets —, og mener da, at den Vedkommende, hvis der f. Ex. var udgivet 20,000 Rd. for meget, da i det Mindste maatte kunne gjøre Fordring paa, at det Beløb, som Bygningen nu maatte kunne udbringes til over den approberede Plan, maatte komme til Afdrag. Men det gaaer i det Hele ikke an paa denne Maade her at tale om den sædvanlige Erstatning: det er ikke en Regnskabsbetjent, der har ladet Penge forsvinde, eller en Oppebørselsbetjent, der ikke har indkrævet, hvad han var forpligtet til; men det er, som Udvalget har bemærket, en Mand, der er tvungen til at handle i Overensstemmelse med sin Mening om, hvad der er til Statens Lary, naar han ikke strax kan faae Rigsdagens Billigelse: — kan han faae den, da indrømmer jeg, at han ikke har en saadan Ret (Hør! hør!). Naar manda indbringer for Rigsretten et saadant Spørgsmaal, — og det er for Diebliffet den eneste Vej, Rigsdagen har at gaae, — da vil Rigsretten vel paa kjende den enkelte Sag; den vil give en bestemt Dom med Hensyn til den bestemte Anklage; hvorledes den vil afgjøre Sagen, vil det være umuligt at have nogen Mening om for hvert enkelt Tilfælde; snart vil den kunne frikende, snart dømme til Erstatning, snart til en vis Straf eller combinere Straf og Erstatning. Det kan ikke antages, at den vil lade sig binde af Præjudicater, og det vil da være umuligt heraf at ulede nogen almindelig Regel; den Lov, der bliver tilbage, vil derfor kun kunne løses ved en Lov. I nær Forbindelse med det Anførte om Decisionens Begreb staaer naturligt ogsaa Slutningsindstillingen om at give Decharge. Det vil erindres, at der i forrige